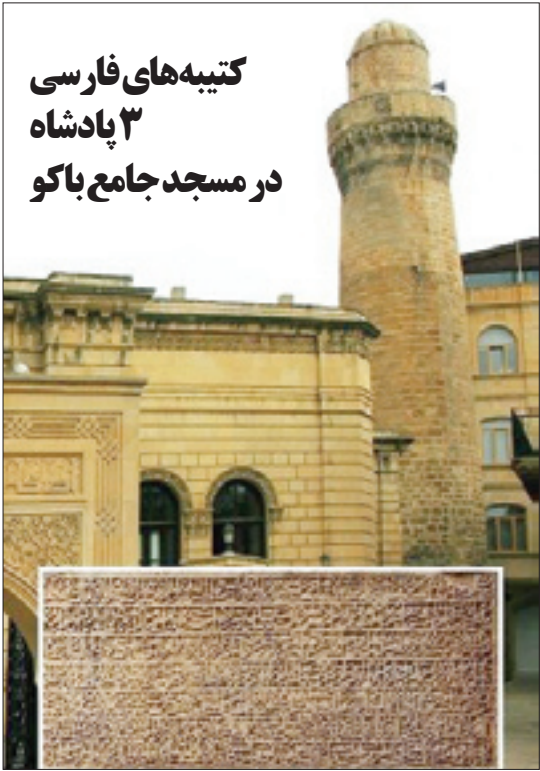

میراث

مسجد جامع باکو، پایتخت جمهوری آذربایجان یکی از مهم ترین مساجد قفقاز جنوبی است که در سال ۲۰۰۰میلادی ذیل پرونده شهر تاریخی باکو، در فهرست جهانی یونسکو ثبت شده است؛ مسجدی با کتیبه‌های فارسی از شاه عباس و طهماسب. مرتضی روانفر، عضو هیئت علمی پژوهشگاه میراث فرهنگی براساس پژوهشی که درباره این مسجد انجام داده، گفت: این مسجد از زشمنند که در دوره دین‌سنیزی در شوروی سابق، تبدیل به موزه فرش شده بود، دارای کتیبه‌های فارسی ارزشمندی از قرن هشت تا ۱۳ قمری است. از جمله آنها فرشی سه پادشاه شامل «ولجایتو محمد خدابنده» ۶۸۰ تا ۷۱۶ قمری، شاه طهماسب ۹۶۴ قمری، شاه‌عباس ۱۰۲۴ قمری و چند کتیبه وقف و مرمت در قرن سیزدهم است. به گفته این پژوهشگر، بخشی از متن کتیبه فرمان شاه عباس مبنی بر تخفیف مالیاتی مردم باکو در ماه مبارک رمضان چنین است: «حکم جهان مطاع شد که در این وقت بنابر عنایت بی‌غایت شانه‌افان در باب شیعیان بادکوبه، الکا (ناحیه) شیروان… یک ماهه شهر رمضان المبارک سوای توجهیاتی که اجازه داده می‌شود و به تخفیف و تصدق مقرر دانستیم… تیولداران الکا مذکور حسب المصلحت مقرر دانسته رسد یک ماه شهر مذکور را از تیول خود بر طرف داند و طلبی از رعایا ننماید… تغییر کننده تخفیف مذکور به لعنت الهی و نفرین حضرت رسالت پناهی گرفتار شود و باید که دستور میمون را به سنگ نقش نموده بر دعا گوئی دوام دولت قاهره تقصیر نکنند…» رضوانفر همچنین به بخشی از فرمان تخفیف مالیاتی اولجایتو خدابنده اشاره کرد که در آن نوشته شده است: «… پادشاه اسلام فرمان فرمای ربع مسکون سلطان مغلق قاآن اعظم مالک رقاب الامم شهر بار العرب و العجم اولجایتو خدابنده محمد خلدالله ملکه…» این پژوهشگر همچنین به بخشی از کتیبه تخفیف مالیاتی شاه طهماسب پرداخته که در آن آمده است: «ممالک محروسه را به تخفیف و تصدق مقرر فرموده و ثواب آن را با رواج حضرات عالیجات (مقدسات) ۱۴) معصوم صلوات الله و سلامه علیهم اجمعین هدیه کردم…»

براساس پژوهش رضوانفر، شهر باکو دارای بیشترین کتیبه فارسی در کشور های قفقاز جنوبی و شمالی است که از سوی مردم فرهنگ دوست آن به شیوه مناسبی حفاظت و اکثرا شناسنامه‌دار شده است.

گردشگری

وقتی «آش شنبه سال» مسافران را جذب انار می‌کند

فرماندار شهرستان انار از اقامت ۷۴ هزار و ۲۷۶ مسافر نوروزی در این شهرستان از ۲۵ اسفند ۱۴۰۲ تا ۱۴ فروردین ۱۴۰۳ خبر داد. محسن صالحی با بیان اینکه «انار، دروازه گردشگری استان کرمان به شمار می‌رود»، گفت: شهرستان انار در شمال استان کرمان واقع شده و دروازه ورودی این استان است. مسیر دسترسی بیش از ۱۲۰ استان به مقصد استان‌های جنوبی و جنوب‌شرقی کشور از این شهرستان می‌گذرد و به همین دلیل انار در تعطیلات نوروز شاهد تردد شمار زیادی از مسافران نوروزی است.

او ادامه داد: از ۲۵ اسفند ۱۴۰۲ تا ۱۴ فروردین امسال ۲۲ هزار و ۱۷۶ مسافر نوروزی در اقامتگاه‌های شهرستان انار از جمله هتل، بومگردی‌ها، رانر سرا، مدارس، خوابگاه دانشگاه آزاد اسکان داده شدند که دست کم یک شب در این شهرستان ماندگاری داشتند. فرماندار انار افزود: در این مدت ۵۲ هزار و ۱۰۰ مسافر نوروزی در مجتمع‌های رفاهی و پارک‌ها و بوستان‌های این شهرستان اسکان موقت و چندساعته داشتند. او با بیان اینکه «انار کهن «آش شنبه سال» در اولین شنبه سال تو در انار برگزار می‌شود، اظهار کرد: آیین کهن آش شنبه سال، عصر شنبه ۴ فروردین ۱۴۰۳ در انار برگزار و آش بین مسافران نوروزی و شهروندان توزیع شد.

صالحی در ادامه با اشاره به اینکه از پوستر «انار، دروازه گردشگری کرمان» اواخر اسفند ۱۴۰۲ با حضور سیدمحمدعلی گلاب‌زاده، رئیس مرکز کرمان‌شناسی رونمایی شد، گفت: تلاش می‌کنیم تا صنعت گردشگری در این شهرستان رونق پیدا کند و در همین راستا قرار است سمینار «نارشناسی» با همکاری دستگاه‌های مختلف از جمله مرکز کرمان‌شناسی در انار برگزار شود.

شهرستان انار که در شمال غرب استان کرمان واقع است و حدود ۳۷ هزار نفر

جمعیت دارد، دارای ده‌ها بنای تاریخی مانند ارگ ساسانی، کاروانسرای شاه‌عباسی،

قلعه داوودآباد، یخدان، خانه ابوالحسن خان، مسجد خواجه، امامزاده تاریخی، بقعه

ایلخانی، آب‌انبار امین شهر، بافت تاریخی بیاض و… است. این شهرستان دارای

۱۸ هزار هکتار باغ پسته و خاستگاه پسته اکبری ناری است که از آن به عنوان

مرغوب‌ترین پسته ایران یاد می‌شود.

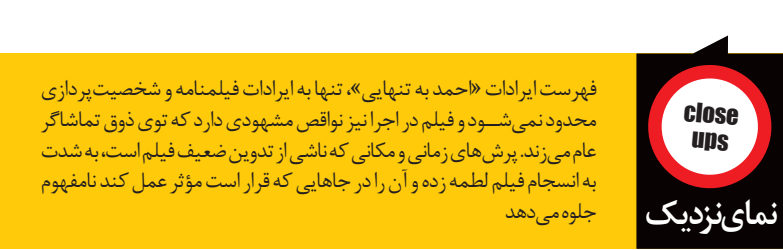
فرهنگی

سرریس فرهگی ۶۰۴۰۸۵۲۳

نگاهی انتقادی به فیلم «احمد به تنهایی»

ضد روشنفکری، مردانگی و عشق

فهرست ایرادات «احمد به تنهایی»، تنها به ایرادات فیلمنامه و شخصیت‌پردازی محدود نمی‌شود و فیلم در اجرا نیز نواقص مشهودی دارد که توی ذوق تماشاگر عام می‌زند. پرش‌های زمانی و مکانی که ناشی از تدوین ضعیف فیلم است، به شدت به انسجام فیلم لطمه زده و آن را در جاهایی که قرار است مؤثر عمل کند نامفهوم جلوه می‌دهد

سهیل مستجابیان نیز فاقد هر گونه جذابیت و سمپاتی است و معلوم نیست تماشاگر بی‌تو باید با چه انگیزه‌های بیگیر قومه سراغ گرفتن یک پزشک از همسری باشد که نه دلیل رفتنش تا انتها مشخص می‌شود و نه می‌توان از ارتباط کنی و احمد به عنوان زوج اصلی فیلم اطلاعاتی کسب کرد. مضمون اصلی فیلم «احمد به تنهایی» سرگشتگی عاطفی مردان در دنیای معاصر است و به جز احمد تقریباً همه مردان فیلم که تعدادشان کم نیستند از جدایی عاطفی یا رسمی با همسر خود رنج می‌برند. همه مردان فیلم «احمد به تنهایی» مردهای منفعل و ناقصی هستند، در حالی که اکثر آن‌ها نظر تحصیلی و شغلی مدارج بالایی دارند و ارتباط عاطفی آنها بیش از یک رابطه سالم به نوعی وابستگی اعتیادآور می‌ماند که بیش‌تر بیمار گونه و کمتر انسانی است. از همین رو «احمد به تنهایی»را می‌توان از ضد مردترین فیلم‌های سینمای ایران دانست که تصویر معوجی از مردان معاصر ارائه داده است. عشق در درونمایه فیلم نیز به همین اندازه بی‌مایه مشخص شده و شاهد اصلی آن از رویکرد احمد در جایگاه پزشک و فرد تحصیلکرده قصه قابل ردیابی است.

فهرست ایرادات «احمد به تنهایی»، تنها به ایرادات فیلمنامه و شخصیت‌پردازی محدود نمی‌شود و فیلم در اجرا نیز نواقص مشهودی دارد که توی ذوق تماشاگر عام می‌زند. پرش‌های زمانی و مکانی که ناشی از تدوین ضعیف فیلم است، به شدت به انسجام فیلم لطمه زده و آن را در جاهایی که قرار است مؤثر عمل کند نامفهوم جلوه می‌دهد. گروه بازیگری «احمد به تنهایی»، گروه کنجکاو برانگیزی است که از باران کوثری و سبروش صحت تا شاهرخ فروتنیان، محمود کلاری و بابک کریمی در آن حضور دارند. فیلم با وجود حضور بازیگران به نسبت جذاب و شناخته شده، نمی‌تواند

شخصیت‌های ادبی جهان علیه اسرائیل

انسانی در غزه از جشنواره صداهای جهانی PEN انصراف داده‌اند. نویسندگان از جمله لوری مور، ناتومی کلاین، میشل الکساندر، هشام ماتر و ایزابلا حماد نامه‌ای اعتراض آمیز امضا و در آن انصراف خود از این رویداد را اعلام کرده‌اند. این نویسندگان از PEN امریکا خواستند تا برای رسیدگی به تلفات غیر نظامیان و مرگ روزنامه‌نگاران و نویسندگان در غزه اقدامات بیشتری انجام دهد. در این نامه آمده است: «ما معتقدیم که PEN امریکا به تعهد اعلام شده این سازمان به صلح و برابری برای همه و آزادی و امنیت برای نویسندگان در همه جا خیانت کرده است.» رویداد PEN امریکا که مواضعی علیه متوعیت کتاب، سانسور

«ماتریکس ۵» با یک تغییر بزرگ ساخته می‌شود

تسلیت جدید از سری فیلم‌های علمی تخیلی «ماتریکس» برای نخستین بار بدون حضور واچوفسکی‌ها در مقام کارگردان ساخته می‌شود. استودیو برادران وارنر اعلام کرد که پنجمین فیلم «ماتریکس» در حال ساخت است و این اولین قسمت بدون حضور لانا یا لیلی واچوفسکی به عنوان کارگردان خواهد بود؛ در عوض درو گدارد، فیلمنامه‌نویس «مریخی» وظایف فیلمسازی را بر عهده خواهد داشت. لانا واچوفسکی که کارگردانی آخرین قسمت «ماتریکس» یعنی «رستاخیزها» در سال ۲۰۲۱ را بر عهده داشت، به عنوان تهیه‌کننده اجرایی حضور دارد. به گزارش وراثتی، هنوز مشخص نیست «کیانوریوز» و «کری آن ماس» که در تمام فیلم‌های قبلی در نقش‌های نئو و ترینیتی مقابل دوربین رفتند، در قسمت پنجم حاضر خواهند بود یا خیر. جزئیات داستان «ماتریکس ۵» فاش نشده است، اما «جسی ارمن» رئیس تولید موشن پیکچرز برادران وارنر اذعان می‌کند که داستان، دنیای فانتزی این فیلم بدون فاصله گرفتن از چیزی که باعث موفقیت این مجموعه فیلم شده است، پیش خواهد برد. «درو گدارد» که کارگردانی «ماتریکس ۵» را بر عهده خواهد داشت، برای نوشتن فیلمنامه «مریخی»، اقتباس علمی تخیلی به کارگردانی ریذلی اسناتک و یازاری مت دیومن، نامزد دریافت جایزه اسکار شد. از دیگر فیلم‌های بلند او می‌توان به نگارش فیلمنامه «کلورفیلد» و «جنگ جهانی زد» و نویسندگی و کارگردانی فیلم‌های «کلبه‌ای در جنگل» و «زمان‌های بد در آل رویال» اشاره کرد. قسمت اول «ماتریکس» که در سال ۱۹۹۹ ساخته شد، یکی از تأثیرگذارترین فیلم‌های علمی- تخیلی تمام دوران به حساب می‌آید. این فیلم الهام‌بخش سه دنباله بود، «ماتریکس بارگذاری مجدد» در سال ۲۰۰۳ و «انقلاب‌های ماتریکس» و «رستاخیزهای ماتریکس» در سال ۲۰۲۱ ساخته شدند.

در حالی که شانس دریافت نوبل ادبیات را داشت «ماریز کنده» نویسنده مشهور رمان‌های ضد برده‌داری در گذشت

«ماریز کنده» نویسنده اهل گوادلوپ که درباره استعمار و برده‌داری می‌نوشت، در سن ۹۰ سالگی در جنوب فرانسه در گذشت. «ماریز کنده» که اغلب از او به عنوان یکی از شانس‌های دریافت جایزه نوبل ادبیات نام برده می‌شد، در سال ۲۰۱۸ موفق به کسب تنها جایزه جایگزین نوبل ادبیات شد. در پی بر گزار نشدن جایزه نوبل به دلیل حواشی مربوط به رسوایی اخلاقی در آکادمی سوئد (مرجع انتخاب برنده نوبل ادبیات)، جایزه نوبل ادبیات در سال ۲۰۱۸ برگزار نشد و دعای از چهره‌های شاخص فرهنگی سوئد دست به کار شدند و جایزه‌ای را به عنوان جایگزین نوبل به راه انداختند تا جای نوبل به این نویسنده اهل گوادلوپ، یکی از مناطق فرادریایی فرانسه اعطا شد. به گزارش سی‌ان‌ان، امانوئل ماکرون، رئیس‌جمهور فرانسه در واکنش به درگذشت این نویسنده در شبکه اجتماعی X نوشت: «ماریز کنده، غول ادبی، تصویری از غم و امید، از گوادلوپ تا آفریقا، از دریای کارائیب تا پروانس را به زبانی مبارزانه و شکوهمندانه منحصر به فرد و جهانی روایت می‌کرد.»

«کنده» با داستان حماسی بر فروش خود در سال ۱۹۸۴ با نام «سگو» و دنباله آن «فرزندان سگو»، که زندگی یک خانواده در دربار سلطنتی مالی را در طول چندین نسل به تصویر می‌کشد، مورد تحسین بین‌المللی قرار گرفت. رمان «سگو» چندین جایزه برنده بود، از جمله «نر، نیتوبا، جادوگر پس از آن به تدریس ادبیات در دانشگاه کمپبیا در نیویورک، چندین دانشگاه دیگر ایالات متحده و دانشگاه سوربن پاریس ادامه داد. «ماریز کنده» در زمان‌های بعدی از جمله «نر، نیتوبا، جادوگر سیاه‌سالم» و «کریول زبیا» به بررسی روابط نژادی، فمینیسم و مبارزات مهاجران سیاه‌پوست کارائیب در جهان غرب پرداخت.

بازتاب

بچه